

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, a budapesti fodrász és borbély társaságok s a budapesti fodrászsegélydek betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZUJSÁG

FODRÁSZOK és BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyedévre 1 frt
Egyes szám ára
20 kr. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
VI., Laudon-utca 7. sz.
A lap szellemi részét illető közle-
mények a szerkesztőséghez cím-
zendők.

Kiadóhivatal:
VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzbeli küldemények, hir-
detések, felszólamlások a kiadóhi-
vatalhoz intézendők.

Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

Előre!

Borbély legény! Ki ne hallotta volna már e gunyos megszólítást? Melyik borbély-legénynek nem lázadt föl a vére, nem szorult ököre a keze, e szó hallatára? Kinek nem okozott keserüséget e szó? Alljon elő az illető, megbámulni óhajtom e csodát! Látni szeretnék szaktársaim közül ily embert.

De nem hiszem, hogy volna ilyen közöttünk, nem hiszem, hogy volna olyan szaktársam, kiben annyira laza volna az önérzet, annyira züllött volna az emberi méltóság érzete, hogy a gunyt eltüri.

Nem mondok ujat, midőn ezt felhozom, sőt magam is ismétlésbe bocsátkozom, de föl kell tép-nem a sebet, hogy vérezzék. Látnunk kell a bajt teljes egészében, hogy tudtában legyünk a baj nagyságának.

Keressünk gyógyírt a sebre, mert a test nyomorék. Csak ép testben lehet ép lélek.

Nem szerezhethetnénk mi magunknak tiszteletet, becsülést? Nem tudnánk mi elismerést kivívni, mi, kik az iparosok között az intelligensek között foglalunk helyet? (fajdalom csak beszéddel.)

Dehogy nem tudunk, csak nem akarunk, nincs hozzá elhatározási erőnk, akaratumk és kedvünk. A kinek meg van, annak is elzsibbasztja az összeség fásultsága és közönye. De tovább is összefont karokkal nézni ezt, bűn, árulás, kupeczkedés az ön-érzettel. Féltre a kishitűséggel! Föl a munkára! Ha őszintén analizáljuk a baj keletkezését, látni fogjuk, hogy önmagunk istápoljuk ellenünk a gunyt, mi készítjük nyugodt lélekkel a gyilkot, amelylyel ön-érzetünket megsebzik. Ne legyen ez így tovább!

Mutassuk meg, hogy mi intelligens iparosok vagyunk, mutassuk meg, hogy a munkánk által szerzett fillérek is értékkel bírnak. Hódítsuk meg a társadalomban megillető helyünket és szerezzünk tiszteletet iparunknak, mely nekünk is tisztelet és becsület. E cél eléréseért, mindnyájunknak tömörülni kell. Haladni a korrall, annak kivánalmait megtanulni és igényeinek megfelelni tudni kell.

A ki nem így gondolkodik, az nem lehet szak-társ, az csak kufár, ki az ipar szent templomában kufárkodik a tisztességgel és a becsülettel. Az ilyen megérdemli, hogy akként bánjanak vele mint Krisztus, ki kikorbácsolta a templomból a kufárok hadát. De nincs köztünk ilyen. Nincs ki nem óhajtaná a nemest, a szépet és jót. Mindannyian vágyakozunk utána.

Mindezeknek teljes tudatában lobogtatom az ifjuság lobogóját. Ez adta meg nekem az impulzust, hogy a tettek terére hívom szaktársaimat. Ebben a reményben vettem el a mustár magot, hogy terebélyes fává nője ki magát. A műveltség gyarapítását, tudásunk kibővítését célom elérni az önképző körben — a segédi kar között — mely egyedül hivatott e célra. Én erősen hiszem, hogy csoportosulni fog az ifjuság a kitűzött zászló körül, mely aztán fényes bizonyítéka lesz annak, hogy az ifjuság komolyan tud gondolkozni és van benne erő a lelkesedéshez. Azt akarom elérni az ifjusággal, hogy mindenképpen készülve, megedzve minden ellen, lépjen majd az élet küzdterére, mert csak így leszünk képesek, iparunknak tiszteletet és becsülést szerezni. Sokan megmosolyogtak már szaktársaim közül, kivihetetlennek tartják célomat. Sokan segédeinket tartják gyengéknek, korcsoknak.

Ez mind kishitőség.

Én bizva-bizom, hogy a kibontott zászló köré csoportosulni fog a fodrász-segédék zöme és megfogják mutatni, hogy nem igaz az, hogy nincs bennük letterő, hanem megfogják mutatni, hogy a tökély magaslatára is feltudnak emelkedni.

Eljön majdan az idő, hogy mindannyian — a gyengék is megizmosodva — oda fogják kiáltani a gunyolódóknak, hogy: Tempora mutantur et nos mutamur in illis. (Az idők változnak és mi is változunk velük.)

Paulik József.

Ezüst menyegző.

A szeretetnek igazi megnyilatkozása volt az a ünnepély, amelynek múlt hó 16-án voltunk tanúi. Testületünk buzgó, derék elnöke, Joszt Péter, e napon ünnepelte szeretetreméltó hitvesével, Huber Katalin urhölgygyel, boldog házasságának 25-dik évfordulóját. De impozánsá tette ez ünnepélyt az is, hogy elnökünk leánya ugyan-e alkalommal tartotta eljegyzését is. Az ünnepély a fővárosi iparoskör diszes helyiségeiben folyt le és örömmel konstatáljuk, hogy az előljáróság teljes számban jelent meg Réthly Árpád testületi alelnök vezetése alatt. Emelte az ünnep fényét az is, hogy Ráth Károly kir. tanácsos, a magyar iparosok e fáradhatatlan előharcosa is

T á r c z a

A borbélylegény és az amerikai nagybácsi.

Sárosi István, X. város tekintélyes és gazdag polgárának üdvözlésére összejöttek a jó barátok és vig poharazás között ünnepelték a házi gazda névnapját. Minden pohárköszöntő után hangosabb lett az éljen és vigabbak a kedélyek.

Már éjfél felé járt az idő, már minden barát éltette a ház urát és annak gyönyörű szép asszonyát — éppen már újra akarták kezdeni a pohárköszöntést, mert hát ősi magyar szokás szerint, jobban csuszik akkor a bor, ha az dikiókkal van fűszerezve — mikor a vendégek egyike azzal a kéréssel fordult a házigazdához, hogy mondja el nősülésének történetét, mely annak idején oly nagy beszéd tárgyát képezte. A jelenlevők mindannyian csatlakoztak a kéréshez, úgy annyira, hogy nem lehetett kitérni a kérés elől.

— Ám jó! ... szólt a házigazda — ha a kedves apósomnak nincs ellene kifogása!?

— Csak tessék — szólt az após — hanem előre is figyelmeztetlek, hogy ha füllentesz — nem hagyom szó nélkül.

— Legyen nyugodt kedves ipam, őszinte leszek. Ti tudjátok — folytatá a házigazda, barátai felé fordulva — hogy én bizony mostoha körülmények közök levő borbélylegény voltam, még ezelőtt hat évvel is. Ez azért nem akadályozott abban, hogy fülíg bele ne szeressem a „Hotel Kuria“ gazdag tulajdonosának, a büszke Bakaj Jánosnak szép leányába. Kin és gyötrem volt nekem e szerelen, mert nem volt reményem, hogy valamikor enyémnek mondhassam azt a gyönyörű teremest. Tudtam, hogy ha a leány szívét megnyerném is, de a frigyünkre a büszke atya beleegyezését sohasem kapnám meg. Azért mégis minden szabad időmet arra használtam fel, hogy a leánynyal találkozhasam,

eljött, hogy elnökünk iránt kifejezze tiszteletét. A szép, lélekemelő ünnepélyről következőképpen számolunk be:

Pontban este 8 órakor vonult fel testületünk előljárósága a fővárosi iparoskörben, ahol már a vendégeknek egy része jelen volt. Réthly Árpád testületi alelnök szép beszéd kíséretében adta át a jubiláns elnöknek az előljáróság diszes emléktárgyát, egy remek kivitelű ezüst csemege tálczát. Beszédében kiemelte, hogy a testületi előljáróság örvend, hogy végre alkalom kínálkozik, amikor szeretetének és bizalmának kifejezést adhat elnökének. Kívánja az előljáróság nevében, hogy 25 éves frigyét a mindenható hosszabbítsa meg egészséggel és boldogsággal. Joszt Péterné urhölgynek Leichter Lipót nyujtotta át az előljáróság diszes virágcsokrát beszéd kíséretében. Joszt Péter elnök meghatottan köszönte meg a lelkes üdvözléseket és életének legszebb emlékei közé fogja sorozni azon napot, a mikor a szeretetnek ez igazi jelére vissza fog emlékezni. Nem sajnálja — ugymond — azt a munkálkodást, a melyet a multban szaktársai érdekében kifejtett, mert a legszebb jutalmat kapta érte, szaktársainak szeretetét. Igéri, hogy harczolni kíván a jövőben is azok érdekében, akik a munkálkodást jutalmazni is tudják.

Az éljenzések után kezdetét vette a diszvacsonya. Az első felköszöntőt Ráth Károly kir. tanácsos mondotta Joszt Péterre. Szép beszédjében felsorolta mindazon érdemeket, amelyeket Joszt Péter a közügyek terén szerzett, utalt arra, hogy a német ajku és német nevelésű ifjúból mint lett kifogásialanmagyar ember és a magyar közügyek harczosa, s

mi bizony oly gyakran történt, hogy már egészen ösmerős-ként üdvözöltük egymást. De tovább nem terjedt ösmeretségünk, egészen addig a nevezetes népünnepélyig, melyre azt hiszem ti is emlékeztek. A polgármester rendezte, a szomszéd falu leégettjei javára. Az én Laurám is ott árult a jótekonyczélra, mézes bábut és lovaskatonát. — No de nem untatlak benneteket az apró részletekkel, csak azt jegyzem meg, hogy az egész havi gázsim ott hagytam a sátorban de nem sajnáltam azt a pénzt, mert megösmerkedhettem azzal, kit már akkor egy félév óta örülten szerettem.

— No Pista — szólt kaczagva a szép háziasszony — hát azt a sok badarságot, értelmetlenséget és hebegést elhallgatod, amivel a sátoromban mulattatni akartál?

— Hát bizony elősmerem édes Laurám, hogy bizony szörnyen ügyetlen voltam, de azt te sem tagadhatod, hogy aztán este a táncznál már nagyon is megjött a bátorságom, oly annyira, hogy pompás bókók között, már a szerelmemre is czélozhattam.

— A népünnepély után már gyakrabban találkoztunk. Később mikor megtudtam, hogy Laurám visszont szeret, bátorságom a tetőpontra hágott. A reményem kezdett növekedni, annyira, hogy addig unszoltam az én jó princípalsomat, mig el nem ment megkérni Laurám kezét. Nehezen szánta rá magát az öreg, félt a kudarczától, mi be is következett, mert majd kidobták szegényt, Bakaj János uramtól. Akkor éreztem a szenvedések kalváriáját. Többé Laurámat nem láthattam, nem engedték az utcára szegényt, hogy vélem ne találkozhasson, ez teljesen megtörte szerelmes szívemet. Búskomor lettem, nem tudtam én többé beretválni. Haza utaztam szülővárosomba, hogy édes anyám sirjánál elpanaszoljam fájdalmam, szerelmem és bánatomat és hogy ott ereszzem zaklatott szívembe azt a kis golyót, mely megvált e földi szenvedéstől.

(Folyt. köv.)

végül a hazai összes ipartestületek nevében éltette őt. Jól esett hallani e magasztos beszédet azon férfiutól, aki évtizedek óta viszi a magyar iparosság zászlaját, mert meggyőződünk, hogy Joszt Péter érdemei a legilletékesebb körökben is elismerésre találnak. Pohárköszöntőket mondtak még: Réthly Árpád alelnök, Kurz Imre, a fodrász segédek pénztárának titkára, Leichter Lipót, stb. stb. Üdvözlő leveleket és sürgönyöket következők küldöttek: Gelléri Mór kir. tanácsos, Biller Károly, Lackenbach Izidor, Biber Károly, a budapesti fodrász segédek önképző köre, Kampf József és neje, Bártfay István és neje (Kolozsvár) és Kiss Károly ur. Gelléri Mór kir. tanácsos a következő levélben mentette ki elmaradását:

Kedves barátom!

Az utolsó perczben vagyok akadályozva szép ünnepén részt venni, de így is indítatva érzem magamat Önt, min saját iparában, de a közéletben is mintaszerű buzgósággal fáradozó iparost, mint kitűnő családapát és iparostársainak önzetlen, uttörő előharcosát, szívem mélyéből üdvözölni.

Sok szerencsét adjon Isten önnek és egész családjának.
Budapest, 1899. 16/XI.

Igaz hive

Gelléri Mór.

A szép, megható ünnepély csak az éjféle órákban ért véget.

A kötelesség.

E címmel Rostásy Géza aláírásával, a „Fodrász Ujság“ 22-dik számában oly cikk látott napvilágot, mely erős kritika tárgyává teszi a 100-as bizottság működését. Mint egyik szerény tagja e bizottságnak, kötelességemnek tartom Rostásy Géza urnak válaszolni.

Amikor a kontárok elleni mozgalom megindult, két bizottság lőn megválasztva. A 100-as bizottság, amelynek főnökök a tagjai és egy 50-es bizottság, melynek segédek a tagjai. Előbbinek Grzybovszky Ignác, utóbbinak Rostásy Géza lett az elnöke. Így tehát tisztában lehet mindenki azzal, hogy Rostásy Géza ur nem tartozik azok közé, akik „a dolgok további folyását“ a 100-as bizottságra és annak vezetőségére bizta. — Rostásy Géza ur, a kontárok elleni mozgalmat biztos győzelemként vette, mert a szaktársak tulnyomó része, a becsületszó kötelezettsége mellett megfogadta hogy kontárnál működött segédet nem vesz pártfogásba.

És most mégis azt írja cikkében, hogy a kontároktól elbocsájtott segédek tanult szaktársakhoz lépnek be és senki sincs aki mindezt ellenőrizze. *Nos, ha Rostásy Géza urnak kedve van hozzá, fáradjon el hozzám, én be fogom neki bizonyítani, hogy cikkét hirtelen felhevülésében irta meg. Bizonyítékaim alapján megfogom őt győzni arról, hogy az a főnök, aki becsületszavát adta, az kontárnál működött segédet nem alkalmazott.* És ha előfordul oly eset, hogy valamely főnök felfogadott egy ily segédet, (mert nem tudta, hogy az illető kontárnál volt alkalmazásban) úgy a 100-as bizottság felszólítására elbocsájtotta. Meglehet győződve Rostásy Géza ur, hogy a 100-as bizottság nyilvántartja azon segédeket, akik kontároktól léptek ki.

Miért látja Rostásy Géza ur ezen ügyet oly emberek kezében letéve, akik nem akarnak dolgozni? Ezen szavakkal Rostásy Géza ur csak magának tesz szemrehányást, nem a 100-as bizottságnak. A mióta a száz-as bizottság működik, megváltoztak a viszonyok, mert annak minden egyes tagja vállvetve küzd a siker érdekében. Ki tudjuk mutatni minden-

kor az eredményt, persze Rostásy Géza urnak támogatása nélkül. És mit tett Rostásy Géza ur, mint az 50-es bizottság elnöke? Semmit!

Rostásy Géza ur azt állítja, hogy mozgalmunk elején, 22 üzletet részben eladtak, részben mások nevére irattak. Vajjon honnan merítette ez állítást Rostásy Géza ur? Honnan tudja, hogy ez nem a 100-as bizottságnak érdeme? Vagy, hogy van az, hogy mind ez abban az időben történt, amikor a mozgalom megindult? Azt állítja Rostásy Géza ur, hogy semmi néven nevezendő fordulat nem történt. Hisz fantáziából valamit állítani könnyű, de ebben az esetben sem szabad azt Rostásy Géza urnak tenni, aki hivatva volna ezen mozgalmat erélyesen támogatni, nem pedig elnöki tisztességet vállalni csak azért, hogy a 100-as bizottság működését helytelenül megkritizálja.

Hová lett a 100-as bizottság, ezt kérdezi Rostásy Géza ur, hogy a kontárok hamisan bejelentett üzletvezetőkkel, meg bejelentetlen üzletvezetőkkel dolgoztatnak. Erre csak az a válaszom, hogy igenis a Krupka-féle kávéház külön termében gyülesezünk és ott intézzük el az ügyeket. De hát hol van instálom az a 50-es bizottság, melynek Rostásy Géza ur az elnöke? Mit tud felmutatni e bizottság működéséről? Ha már Rostásy ur kikiáltotta magát elnöknek, ha már fölesküdt zászlonokra és daczára annak nem támogat bennünket, *annyt csak elvárhattunk volna tőle, hogy bejelentse nálunk azon visszaéléseket, amelyekkel cikkében foglalkozik.* Ennyi erkölcsi kötelességet csak elvárhatunk egy „elnök“-től. Ami pedig Rostásy Géza urnak ama tanácsát illeti, hogy tegyük le a tisztséget, hát ezt a tanácsot legjobb volna Rostásy Géza urnak magán alkalmazni előbb.

Ne irjon a kötelességről az, aki a kötelességnek nem tud megfelelni.

Pfeifer János

Vegyes hírek.

Tanoncz szerzők figyelmébe. Értesítjük a t. szaktársakat saját érdekükben, hogy a tanoncz-szerződések alkalmával a tanoncz születési, újraoltási és iskolai bizonyítványát bemutatni sziveskedjenek, mert ezen okmányok nélkül a testületi iroda nem kötheti meg a szerződéseket.

Eljegyzések. Mint örömmel értesülünk, *Dorn Frigyes* ur, székesfővárosi derék önálló iparos, eljegyezte *Joszt Gizella* kisasszonyt, *Joszt Péter* ipartestületi elnök urnak kedves leányát, — Áldja meg az ég a megkötenő frigyét! — *Kiszler József* székes fővárosi szaktársunk, eljegyezte *Krammer Erzsébet* kisasszonyt. Gratulálunk! — *Esküvő.* *Gerber Antal* ur, a budapesti fodrászsegédek önképző körének volt elnöke, mult hó 26-án tartotta esküvőjét *Kunert Clotild* kisasszonnyal, a Kalvintéri ref. templomban. Gratulálunk az új párnak!

Köszönetnyilvánítás. Minthogy ezüst menyegzőnk és üzletünk 25 évi jubiliuma alkalmából oly nagy számban, de különösen szakkörök részéről hozzánk érkezett szívélyes és meleg hangon történt gratulációkra külön-külön az illő köszönet nyilvánítására képesek nem vagyunk, kérjük b. jó akaróinkat és barátainkat, hogy hálás köszönetünket ez uton fogadni méltóztassanak. Mély tiszteletünk mellett

Joszt Péter és neje.

Figyelem! A kerületi tiszt orvosok szigorúan vizsgálják a fodrász üzleteket és ott, hol tisztátalanságot tapasztalnak, szigorúan járnak el. — Figyelmeztetjük tehát a t. szaktársakat, hogy üzleteiket tisztán tartsák, nehogy ellenkező esetben kellemetlenségeknek legyenek kitéve.

A budapesti fodrász-segédék önképző körének elnöksége, felszólítja azon szaktársakat, akik az önképző körbe belépni óhajtanak, hogy azt mentől előbb jelentsék be, mert már *december hóban* életbe lép a kör új munka programja. A kik pedig a francia-nyelvet is óhajtják magtanulni, külön tartoznak azt bejelenteni. Beiratkozni lehet minden kedden és pénteken a Krupka-féle kávéház külön termében, (Hajó és Sütő-utca sarok) este 9—10-ig.

Meghívó. Az ipartestület által kinevezett 100-as bizottság, f. hó 5-én (kedden) délután 5 órákor *értekezletet* tart a Krupka-féle kávéház (Sütő- és Hajó-utca sarok) külön termében, melyre a bizottság tagjai tisztelettel meghívotnak.

Szaktársi üdvözléssel:

Grzybovsky Ignác.

Hermann János.

Leichter Lipót.

Szélhámos fodrász segéd. A napilapok megemlítették, hogy a rendőrség letartóztatott egy pénzügyőri ruhába öltözött szélhámóst, aki Gerley Géza debreczeni születésű 23 éves pénzügyőrnek mondta magát. A vizsgálat kiderítette, hogy a szélhámóst valójában Petsár Gézának hívják, sátoralja-ujhelyi születésű 22 éves fodrász segéd. Most tényleges katonai szolgálatban volt Besztercebányán, ahonnan július 23-án megszökött és azóta a legkülönbözőbb csalásokkal és lopásokkal tartotta fenn magát. A rendőrség a katonaszökevényét átadta a katonai hatóságnak.

Siremlék Mudrony Somának. Az országos iparegyesület a következő felhívást küldte szét: Néhai Mudrony Soma, az iparügyeknek három évtizeden át egyik legelső munkása, apostoli buzgalmu uttörője, az iparos mozgalmaknak egyik vezére és éltető lelke, két éve már, hogy elköltözött az élők sorából és még mindig jeltelen sirba aluszszva örök álmát. Az ő munkájának áldásos eredményei, azok az eszmék, amelyek az ő agyában születtek meg, hogy alkotásokra serkentsék a magyar közéletnek nemzeti jólétünkért fáradozó munkásait; azok az intézmények, amelyek az ő lelkesítő szavának, buzdításának hatása alatt cselekvő közreműködésével keltek életre; kőnél, ércnél maradandóbban hirdetik az ő nemes emlékezetét. Ám a most élő iparosnemzedék hálás lelkének benső szükségletét kielégítendő, meg a jövő nemzedéknek szóló példaadás okáért is kell, hogy látható emlék hirdesse Mudrony Soma iránt való el nem muló kegyeletünket. Ennek a szükségességnek érzete hatotta át az október 14. és 15. napjain Kolozsvárott egybegyűlt V. országos ipartestületi gyűlés tagjait, midőn elhatározták, hogy néhány Mudrony Soma siremlékére a hazai iparos világ körében gyűjtést indítsanak és az erre irányuló kezdeményezéssel ipartestületünket is megbizzák. Ennek a megbízásnak készségesen megfelelő, hazafias tisztelettel kérjük, hogy a kegyeletes cél megvalósításához tetszése szerint való adománnyal hozzájárulni s adományát ipartestületünk címére pénztárunknak beküldeni méltóztassék.

A budapesti fodrászsegédék pénztárának vezetősége ezúton is felkéri a hátralékos szaktársakat, hogy illéteiket pontosan fizessék be, mert ellenkező esetben a hatóság útján kénytelen a vezetőség a pénztár követeléseit behajtani, ami csak az illetőkre lenne kellemetlen.

A kongresszusi határozatok végrehajtása. A hazai ipartestületek központi bizottságának budapesti albizottsága múlt hóban Ráth Károly elnökle alatt ülést tartott, melyen jelen voltak Thék Endre társelnök, Gelléri Mór és dr. Horváth János főjegyzők és a bizottság tisztikarának Budapesten lakó tagjai csaknem teljes számmal. A tanácskozás tárgya a kolozsvári kongresszusi határozatok végrehajtásának megbeszélése volt. Bz értekezlet kijelölte azokat, a kik az egyes határozatok alapján szerkesztendő felterjesztések elkészítésével megbizandók lesznek és felkérte őket, hogy a felterjesztések tervezetét november végéig elkészíteni sziveskedjenek, hogy a központi bizottság plénuma december első napjaiban tartandó ülésén a felterjesztések végleges szövege fölött határozhasson.

A munkaviszony szabályozása. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter, a ki kormányzati feladatainak mindegyikét egyenlő buzglommal igyekszik megoldásra juttatni, az iparosok sorsának javítására s az ipar fejlesztésére irányuló tevékenysége mellett az ipari munkások helyzetének javításáról sem feledkezik meg. A betegsegélyező pénztárak reformja mellett — a melynek előkészületeiről már megemlékeztünk — a miniszter a munkaszerződéseknél is biztosítani akarja az ipari munkások jogos érdekeit. E célból leiratot intézett a főváros közönségéhez, melyben rámutatott arra, hogy a munkaadók és a munkások között különösen a székesfővárosban igen gyakran fölmerülő érdekellentétek — melyek, ha elsimulnak is, de hatásaikban újabb munkásmozgalmak keletkezésénél érezhetőek maradnak — szükségessé teszik azt, hogy a munkaszerződések terén rendezett állapotok teremessenek. Felhívta tehát a miniszter a főváros közönségét, hogy az ipartörvény 140. §-a alapján az illetékes ipartestület javaslatait bekívánva, első sorban a sütőipari munkások munkaviszonyáról alkosson szabályrendeletet s egyúttal más képesítéshez kötött iparágakra nézve is kezdeményezze hasonló szabályrendeletek megalkotását.

Ipartestületi szövetkezet Nagyváradon. A nagyváradi ipartestület kebelében m. hó 12-én alakította meg dr. Horváth János, mint a központi hitelszövetkezet kiküldöttje az ipari hitelszövetkezetet, melylyel a központ által létesített ipari szövetkezetek száma 15-re rug. De mindezek közt a nagyváradi ipartestületi hitelszövetkezet már megalakulása alkalmával az első helyet foglalta el, mert e szövetkezetbe már előzetesen 220 iparos lépett be, kik összesen 40,000 korona értékű üzletrészt jegyeztek. A szövetkezet megalakítása körül legtöbb érdeme van Bertsey György ipartestületi elnöknek, ki az ipartestületi intézmény keretében eddig már iparos kört, a segédék számára munkaközvetítőt és elaggott iparosok részére menházat is létesített. Az igazgatóságba beválasztottak: Bertsey György, Andriska Károly, ifj. Cser János, Czeglédy Jeremiás, Rendes Vilmos iparosok; a központi hitelszövetkezet pedig Gerő Ármin iparhatósági biztost nevezte ki. A felügyelő bizottság tagjai lettek: Szilárdy Ernő, Rozsly Géza, Bodnár János és Lévy Márton iparosok. A szövetkezet működését már múlt hó 20-án megkezdte s alapszabályaiban a mintától oly eltérés foglaltatik, hogy a rendes tagokon kívül a szövetkezetnek alapító tagjai is lehetnek.

Különfélék.

A hajviselet Koreában. Li-Hzi, Korea királya elhatározta, hogy haját levágatja! E hír bizonyára nem egy olvasónak mosolyt csal az ajkára; maga a királyi elhatározás egy fontos átalakulást jelent, a mely mélyen belenyúl a nép erkölcséibe és szokásaiba. Mint a legtöbb keleti népnél, mindenekelőtt a kínaiaknál, úgy a koreaiaknál is nagy politikai és szociális jelentősége van a hajviseletnek. A japánoknál 1859-től 1860-ig a hajfonat (czopf) levágatása a nép meghajlását jelentette, a nyugati államok mintájára berendezett kormányforma előtt. A kínaiak, midőn a 17-dik század közepén a Mandsurok kormányzó dinasztíája uralomra jutott, a még mai nap is általánosságban divó hosszú hajfonat viseletet vették fel. Akkoriban a dinasztia küldöttei járták be az országot, s a ki nem engedte haját czopfba fenni, azt minden más ok nélkül egy fejjel megrövidítették, vagyis lenyakazták.

Koreában az eddigi hajviselet nemcsak a kínaiakhoz való tartozást és a japánokkal való ellenségeskedést jelentette, hanem a hajfonatról lehetett megismerni vajjon az illető polgár vagy nemes ember-e.

Polgárnak egy bizonyos magas korig nem volt szabad haját levágatni, hanem egy a hátukra vetett czopfban kellett azt viselni, a melyet aztán házasságkor egy ujjnyi hosszúságú czopffá kötöttek össze. Ezen czopffocska ugyszólván jegygyűrűje volt a koreainak, csupán a nős embernek volt szabad kalapot viselni. Mindezt a király egy elszánt határozata megváltoztatta és proklamációt bocsájtott ki, melyben többé-kevésbé hű népének megparancsolta, hogy az eddigi hajviselet helyett az európaiat vegyék be, egyszersmind hozzátette, hogy jó példával ő maga járand elöl. Ezen proklamáció nemcsak a nép közt, hanem az udvarban is nagy izgalmat keltett. A közoktatósi miniszter állásáról lemondott, követte őt több magasabb államhivatalnok, s midőn a király szolgáinak meghagyta, hogy az ő és a koronaherczeg fonatait vágják le, azok úgy vonakodtak ettől, mint valami hazaárulástól. Erre aztán ő felsége maga ragadta meg az ollót és a maga meg a fia czopfját legmagasabban sajátkezűleg vágta le.

És éppen úgy mint az ő idejében Kinában a Mandsuj császárok tették, Li-Hzi és székhelyének Zöul-nak kapui előtt pandurokat állított fel, a kik a kapuban bemenni törekvő vidékieket elfogták és a japán borbélyok elé cipelték, akik aztán a jó koreabeliek czopfjait 20 szen (körülbelől 25 kr.) ellenérték mellett levágták. Hasonló módon jártak el a pandurok a városi népséggel is, úgy hogy ma már az egész emberi lakosságnak kétharmad része czopfot nem visel. A falusi nép, melyet a koreai Hermondad nem oly könnyen érhet el, erősen ragaszkodik a régi hajviselethez, s nehogy czopjaikat elveszítsék inkább kerülnek Zöul-t.

Ennek természetesen az a következménye, hogy a mi európai földienk óriási hiányt szenvednek főzélékben, báromfiban és halban, mert a székváros ebben a tekintetben a vidéktől függ.

A borbély Kinában. A kínai borbély működésének érdekes vázlatát olvastam, mely sokkal komplikáltabb, mint európai kollegáinak működése. A „Teto-yen,” vagyis a borbély szolgálata igen keresett Kinában. Miután a vendég letelepedett, elkezd a borbély áldozatának nemcsak állat

és arczát beszappanozni, hanem az egész fejet, kivéve azon helyet, a hol a czopf előcsirázik. Ezt a czopfot a kínaiak „szent fürtnek” nevezik. Miután ez megtörtént, a borbély olyasféle műtétet fog, a melyet talán „a fejet püfölni” kifejezéssel lehetne jelezni.

Ökleivel tehát jól elagyabugyálja a szerencsétlen fejét, akkor a czopfot kezdi kibontani, megfésülni, kikefélni s végre zsirral megkenni. Erre aztán a legnagyobb gonddal ismét befonja a czopfot s a végét fekete szallaggal disziti.

Miután pedig mindezek után a kinzószellem honoráriumát megkapta, az áldozat szépen ismét tovább ballaghat.

közli: *Richter Péter*

Lamartine borbélyja. A Le Journal közli Lamartine borbélyának, Isopy mesternek levéltárából a nagy költő következő levelét:

Lamartine ur kéri Isopy fodrász urat, hogy hajvágási czélzattal azonnal látogassa meg őt.

Ezt a levelet Isopy küldte el a francia lapnak s a küldeményt kísérő levelet így írta alá:

Adrien Isopy

Lamartine ex-fodrásza.

Persze a czimét is odatette.

A fehér haj divatja. A mindenható divat a haj színére is kiterjeszkedik. És ha a hölgyek haja nem olyan, mint azt az éppen uralkodó divat előírja, akkor sokan mesterségesen teszik olyanná. Hányféle metamorfozison megy keresztül szépeink hajviselete? Rézvörös, aranszöke és Isten a megmondhatója a szinek hányféleségének. Természetesen a hajszin divatja ismét csak Párisból a divatok őshazájából származik. Az idén azonban radikális változások történtek a Szajna-parti fővárosban. A letünő század divatja teljesen új és meglepő; ugyanis a fehér haj fogja dominálni egyelőre a divatot. Ma már, ha egy ifjunak szürkül a haja: az bon ton. Ma már nem rejti el senki a szürkülő szálakat, valami fekete festék használata által, hanem büszkén hordja azt, mint az idők diadalmi jelét. És ezen újdivatnak nemcsak a nők, hanem a férfiak is hódolnak, Párisban ugyanis korán öszülnek a férfiak. A modern írók és művészek, a kiknek műveit élvezzük, már harminczadik évükön tul erősen szürkülnek. Igaz ugyan, hogy a szürke szin mellett igen jól fest a gomblyukban viritó becsületrend szallagja is. Az ifju akademikusok: Lavedau, Hervien, Domay, Meilhac-már mind szürkék. A szerencsés Guitryt, a Vaudevil színház hősszerelmesét azért tüntetik ki annyira a párisi nők, mert igen pikánsul áll ifju arczához szürke haja. A divathölgyek ezt az ezüstsztint a velencei aranszöke szinnel helyettesítik.

Ma már sok hölgy jelenik meg rizsporozot hajjal a nyilvánosság előtt. Sévérine, az ismert hirlapíró, akinek röviddel ezelőtt még vörös haja volt, nemrég már tehát hajjal jelent meg. *Madame Marini* olyan mint valami 17. századbeli márkiné. *Gyp-Martel-Mirabel grófné* sem festi többé a haját, hanem méltósággal viseli egykor szöke, ma pedig ezüstsztürke fürtjeit. A rögtöni metamorfozistokat természetesen a legkülönfélébb mende-mondákkal indokolják. Az egyik valami csapás sulya alatt, a másik egy éjjen át stb.

Senki sem akarja természetesen beismerni, hogy a szürke haj az évek hosszú során át lassankint támadt.

Szerkesztői üzenetek.

K. J. Budapest. Tessék panaszát megtenni a 100-as bizottságnál, az majd elbánik az illetővel.

F. G. Debreczen. A kívánt ügyben eljártunk, magán levél ment czimére.

S. B. Temesvár. Czikkét nem közölhattuk, mert annak tárgya régen idejét multá.

H. M. Budapest. Eltalálta! Mi is egy nézetten vagyunk önnel. Üdv.

J. S. Budapest. Az alapszabályok még nincsenek szentesítve, de az is meglesz röviden. Két hónap előtt lettek az illetékes kormányhatósághoz felterjesztve.

Jankováczi ipartestület. A mutatóvényszámot megküldtük.

Felelős szerkesztő: *Leichter Lipót.*

Belmunkatársak: *Hermann János, Réthly Árpád és Horváth Ferencz.*

A kéziratok legkésőbb 8 és 24-ikéig bezárólag küldendők be.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája, Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.*

A budapesti fodrász-segédek betegsegélyző-pénztár orvosainak névjegyzéke.

Fogorvosok:

A pesti oldalon:

Dr. Grosz Sándor, Károly-körut 7. sz.

Mezey Péter, Muzeum-körut 21. szám, II. emelet.

Junger József, VIII., Rökk Szilárd-utca 11. szám.

A budai oldalon:

Dr. Kohn Dániel, II. ker., Fő-utca 7. szám.

Ellenőrző orvosok:

I., II., III., V. és VI. kerületek részére:

Dr. Bauer Károly, Teréz-körut 41. szám. II. em. Rendel 2—3 óráig, ünnep és vasárnapokon 8—9 óráig;

IV., VII., VIII., IX., és X. kerületekre:

Dr. Drexler Dezső IV., Vámház-körut 16. sz. rendel d. u. 3—4 óráig, vásár- és ünnepnapokon reggel 8—9 óráig.

Kezelő orvosok:

Budai oldalon:

Dr. Tipanics Elek I., Krisztina-tér 7. szám.

Dr. Steiner Károly, II., Zsigmond-utca 5. szám.

Dr. Berger Lipót, III., Mókus-utca 14. szám.

Pesti oldalon:

Dr. Schwarcz Béla VI., Andrassy-ut 70. szám.

Dr. Bodor Zsigmond, VI., Király-u. 70

Dr. Glass Rezső Wessselényi-u. 4. szám.

Dr. Csányi Aladár, VII., Csömöri-ut 22. szám.

Dr. Cseley József, IX., Üllői-ut 79. szám.

Dr. Ertl Géza, VIII., József-körut 87. szám.

Dr. Szinessy József, VIII., József-körut 29. szám.

Dr. Horváth Sándor, VII., Rottenbiller-utca 44: szám.

Dr. Pollitzer Alfréd, V., Mérleg-u. 9. szám.

Dr. Ungar Imre VI., Teréz-körut 30.

Dr. Roth Alfréd VII., Király-u. 6. sz.

Járó betegeket az ellenőrző orvosok kezelik, a megjelölt rendelési órákban díjtalanul.

Az ellenőrző orvos házhoz is hívható sürgős esetben, ha a kezelő orvos igen messze lakik és ha valamelyik kezelő orvos a látogatást megtagadja, vagy pedig a beteg különös kívánsága, illetve beléhelyezett bizalma esetén.

A kezelőorvosok a fekvő betegeket kezelik, ki is minden látogatásnál egy e végre a pénztár által kiadott szelvényt kap a tagtól.

A foghúzás után ellenőrzés végett az illető ellenőrző orvos urnál kell jelentkeznie a pénztári tagnak.

A foghúzást a nevezett urak egy-egy szelvény ellenében teljesítendik.

Az igazgatóság.

Mutatványszámokat 10 kr. bélyeg beküldése mellett küldünk!

Az Űstökös

a legrégebb, legkedveltebb és legelterjedtebb magyar élcslap.

Szerkeszti: **Szabé Endre.**

Megjelenik minden héten temérdek képpel.

Tartalma: Szatirák, humoreszkek, krónikás adomák, **Mujkos kalandok**, politikai karrikaturák, illusztrált adomák, tréfás versek stb.

Előfizetési ára: negyedévre 2 frt.

Kiadóhivatal: **V., Kálmán-utca 2. sz.**

Kedvezmények:

Minden előfizető *ingyen és bérmentve* kapja a „*Mujkosék kalandjai*” szárazon és vizen” cz. munkát 90 képpel diszitve, ugyszintén a „*Magyar humorisztikus naptár*”-t 1900. évre.

Hirdetések

e lap számára felvételnek

a kiadóhivatalban:

Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Előfizetni

minden naptól lehet.

Kishirdetések

eladás vétel és egyebekről

jutányosan közöltetnek.

Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben.

**Miért kedvelik? — Miért használják?
A Jászsági bajuszpedrőt!
!!MERT JÓ!!**

Mert semmi körülmények között sem keményszik meg. Ennek daczára a bajuszt a kivánt állásban megtartja. Nem töri. Nem tépi ki. Nem avasodik. Szaga állandóan kellemes marad. A benne levő anyagok pedig a bajusz növésére is kedvezők. Ugy hogy jóságánál és kitünő tulajdonságainál fogva bárkinek is ajánlhatom.

Fehér, barna és fekete színűben: kis doboz 15 kr. nagyobb doboz 20 kr. Viszonteladónak 33%-ot és ingyen csomagolást, nagyobb megrendeléseknél még portómentességet is biztosítok.

IRÉN-CREME.

Bőrszépítő és finomító higiénikus készítmény. Kitünő hatása a bőr szépsége és finomsága előmozdítására.

Egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőratka (mittesser) és mindennemű bőrtisztatlanság ellen.

Eltávolít minden pörsenést, fagyást, ajkrepedést. Egyedüli szer a bőr fölrepedezése, az arcz és a karok vörössége, sömör, pikkely, kütég, bőrhámlás, napégetés ellen.

Kisimitja a ránczokat és himlőhelyeket, még korosabb egyéneknek is üde, hájos, ifju arczzsint, az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó báj, varázsos színt kölcsönöz.

Teljesen ártalmatlan s mivel nem zsiros, hanem finom kellemes síkosságu, gyorsan felszívódó kedves illatu vegyszer, mely már az első kísérlet után kedvelté teszi magát, az arczot nem teszi fényessé, mint más kenőcs, hanem annak fényét, mint a hölgy por elveszi, nappal is használható. **1 tégely ára 1 korona.**

Egyedüli főraktára
Bordás János gyógyszerésznél
Jászberényben.

Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben.

**Fodrász segédek
találkozó helye
Budapest,
Német-utca 29.
Mészáros János vendéglőjében.**

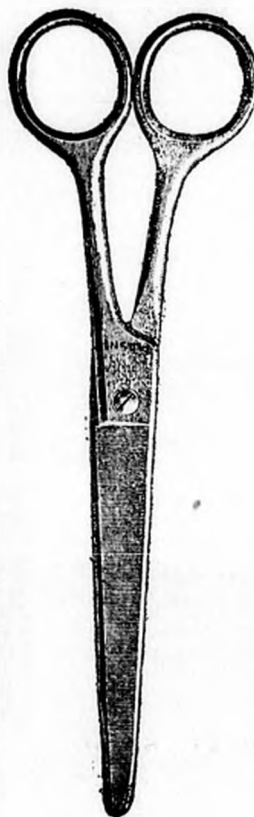
FLASNER LAJOS

mű-köszörüs-mester

első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru-műköszörüldéje és aczéláru raktára

Budapest, VIII., József-körut 21.

Ajánlja :

Borotválókés jellel: Bengal. Johnson, Dodge, 7 csillag, Johnbarber, Pearson Kronwolt, Pfeifen, Johnheifort, stb legjobb öb.ösre köszörüléssel minden szélességben, darabja 1 60, 1 70, 2.—, 2 25, 2 80, 3.— frt

Borotválókés francia és angol köszörüléssel, minden gyárból önborotválni való, darabja 1.—, 1 25, 1 50, 1 80, 2.—, 2 25, 2 50 3.—, 3 40, 4.—, 5.— frt, **Hajollók** különféle gyártmány, minden sulyban és nagyságban, darabja 1 40, 1 70, 2.—, 2 10, 2 50, 2 70, 3.—, 3 40 frt,

Báryánt Hajvágógép 5.—
Báryánt Szakálnyíró 3 50
Amerikai Hajvágógép 5 50
Amerikai Szakálnyíró 5.—
Fenőszijak darabja — 80, — 90, 1.—, 1 20, 1 50, 2.—, 2 50, 3.— frt.

Lehuzó-kövek darabja 1.— 1 25, 1 50, 1 80, 2.— 2 25, 2 50, 2 80, 3.—, 3 50 frt.

Hajfodorítóvas német és valódi francia, darabja .40, — 50, — 60 kr.

Köpölyvas darabja 4 — 4 50, 5.—, 5 50, 6.—, 6 50, 7 50, 8.— frt.

Ervágó darabja 1 40, 1 50, 2.—, 2 50, 2 80, 3 frt.

Fogszerszámok. Angol kulcs 3 horoggal, darabja 2 50, 2 80, 3.— 4.— frt Fog-vasfogó, (német és előrajz után is) darabja 1 50, 1 80, 2.— 2 25, 2 50, 2 80, 3.— frt.

Köszörülések ára :

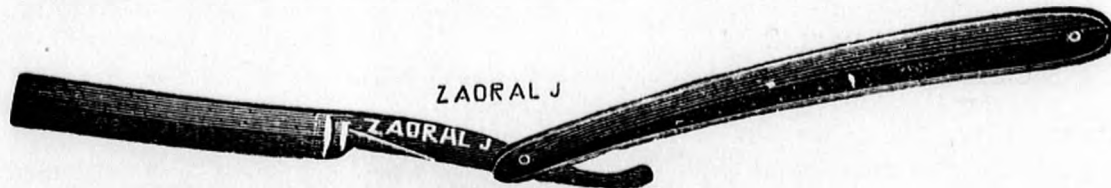
Borotvakés öblösre köszörülése és francia köszörülése 50, 60 kr. vastagok vagy ujak 80 kr. Uj él 30, hajvágó olló 30 kr.

Megrendelések vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek

**ZADORAL JÁNOS
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCZA 5. SZÁM.**

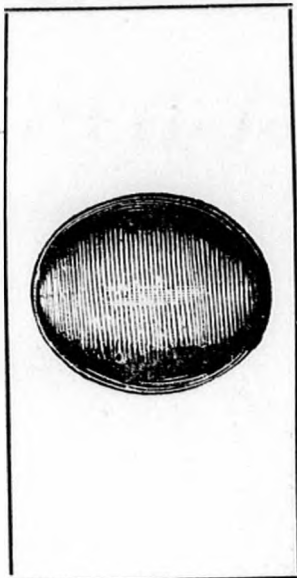
Első magyar villany és légszesz erővel berendezett borotva homoru-köszörüldéje. Aczél áru raktár.

Mult év november hóban üzletemet, melyet jóval megnagyobbítottam, Baross-utca 5. sz. alá helyeztem át, melyre felhivom b. figyelmét.

Borbély és fodrászati cikkek

legolesőbb bevásárlási forrása.

Leszállított árak.		kr.
Ciseau szakálvágó $1\frac{1}{2}$ m/m vágásra		2.60
" hajvágó 3 m/m		2.75
" szakálvágó 28 foggal		3.—
Clippers szakálvágó		3.25
" hajvágó 3 m/m vágásra		3.50
Columbia hajvágó 2 fésűvel		4.50
Wide-Awake " 2		2.90
Koh-I-Nor szakálvágó		3.90
Juwel hajvágó 3 m/m vágásra		4.—
4-részes garnitúrák.		
Sima fehér színben		2.50
" kék		2.50
" rózsza		2.75
4-részes garnitúrák virág díszítései.		
Fehér színben		3.—
Kék		3.15
Rózsza		3.40

Összes fodrászati cikkek nagybani gyári raktára.

Budapesti rendelések 5 frton felül

bérmentesen küldetnek.

Kecskeméti Sándor, Temesvár belváros.

Első délmagyarországi homoru műköszörüldéje.

LIPP FERENCZ

— műköszörűs mester —
Budapest, IX., Soroksári-utca 5. szám.
Villanyerőre berendezett borotva homoru mű-köszörüldé
es aczélaru raktár.

Ajánlom a tekintetes fodrász és borbélyurak részére az üzletemben legujabban megérkezett

valódi angol borotvákat

melyek saját műhelyemben lettek kiköszörülve francia él, félhomoru, vagy egész homoruan darabonként 1 frt 50 krért bármilyen szélességben jótállás mellett. Ugy-szinte valódi angol és francia haj és szakálvágó ollók és gépek. — A vidéki megrendeleseket a legpontosabban azonnal, a köszörüldéseket pedig 6 nap alatt teljesitem jótállás mellett. — A nálam vásárolt tárgyakat nem tetszés esetén vissza fogadom kicserélni.

Beretváló szappan

eddig utól nem ért kitünő minőségben.

Szakférfiak által kipróbálva, ajánl

EITEL G.

szappan és gyertya gyára

Brassó (Kronstadt)

5 kilós postacsomag 3 frtért minden állomáshoz

Minta ingyen és bérmentve

Rasier Seife

in bis jetzt unerreichter Qualität.

Von Fachleuten erprobt empfiehlt die

Seifen und Kerzen-Fabrik

G. EITEL

Kronstadt (Brassó)

pr. 5 klg. Postpaket fl. 3.— franco jeder Station.

Muster gratis und franco.

Nincsen párja a Gáspár-féle bajuszkötőnek.

Nincsen párja a Gáspár-féle bajuszkötőnek.

Van szeren csém a nagyérdemü közönségnek b. tudomására hozni, hogy a **Szentkirályi-utca 1. szám** alatt levő elsőrendü bajuszkötő ipartelepemet áthelyeztem a **VII., Nyár-utca 8. sz.** alá, mely a mai kor igényeinek annyival is inkább megfelel, amennyiben e szakmában számos újított árukkal állhatok t. vevőim rendelkezésére, hogy ugy az áruk kivitelére, mint versenyképességére minden eddigieket jóval felülmul.

Elvem jó gyártmány mérsékelt ár!

Midőn versenyképességemre, mint jelzett elvemre vagyok bátor b. figyelmét felhívni, tisztelettel kércm megrendelésével megtisztelni, biztosítván arról, hogy legfőbb igyekezetem oda fog irányulni ugy mint eddig is, hogy b. megelégedését továbbra is kiérdemeljem. Maradtam kiváló tisztelettel

Gáspár Lajos bajuszkötő-készítő Budapest, VII., Nyár-utca 8.

Gyártmányaim a következő elnevezések mellett vannak forgalomba hozva:

Hunnia törv. védve 13718. Az általam feltalált közkedvelt bajuszkötő, amely annyiban is fölülmulja az eddigieket, a mennyiben a gumi a fület nem érinti s az arczon jegyet nem csinál. 1 tuczat ára 3 forint.

Kurucz. Törv. védve 14485. Fölülmulja az eddigi feltalált kötőket, melyet csoda kötőnek nevezhetünk. Az arczot egészen eltakarja és a gumi a fület nem sérti. Tczta 3.50 kr.

Hungária prima. Legfinomabb gáz selyem szövet, vastag selyem rózsza gumival, finom gumi szegély, rózsza bőr szallag és amerikai patent csattal. 1 tucz. 2 frt.

Pannonia prima. Ugyanaz a kivitel valamivel kisebb. 1 tucz. ára 1.80 kr.

Árpád prima törv. védve 14393. Ugyanaz a kivitel, mint a Hungária prima azzal a külömbséggel, hogy az arczon egész széles selyem halcsonttal, ugy hogy a legnagyobb bajuszt is eltakarja 1 tuczat ára 3 frt.

Excentrikus prima. Ujonan javított remek kivittel. 1 tcz. 1.65

Pannonia II. Törv. védve 13719. Legfinomabb selyem szövet, selyem gumi, bőr szallag, amerikai patent csattal, 1.60 kr.

5 forinton felüli rendelményeknél 5% és nagyobb vételnél a mennyiséghez mérten megfelelő % -ot engedélyezek.

Helyben egy levelező-lap által kívánatra személyesen megjelenhetek.

Egyedüli főraktár: **Kecskeméti Sándor** urnál **Temesvár** és **Szabó Testvérek** uraknál **Pécsett.**